

Име и презиме, односно назив организације и институције:

Партнери за демократске промене Србија (Партнери Србија)

Контакт телефон: 011 32 31 551

Е-пошта: office@partners-serbia.org

Назив закона на који упућујете предлоге и сугестије: Нацрт закона о заштити података о личности

Датум: 15. јануар 2018. године

1. Општи коментари и сугестије у односу на Нацрт закона као целину

Партнери за демократске промене Србија (Партнери Србија) поздрављају активности Министарства правде Републике Србије, као и раније иницијативе Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности (Повереник), за унапређење правног оквира у области заштите података о личности. Потреба за доношењем новог Закона о заштити података о личности (ЗЗПЛ) потврђена је не само праксом Повереника и бројним проблемима у примени важећег закона на које су и Партнери Србија указивали,¹ већ и свакодневним изазовима са којима се грађани и удружења која заступају њихова права и интересе суочавају. Навешћемо само неке:

- технички и, у великој мери ригидан језик важећег ЗЗПЛ не омогућава грађанима (и уопште, лицима ван круга стручне јавности) да се у потпуности упознају са својим правима, што је додатно отежано чињеницом да је приватност релативно нов и непознат концепт у нашем правном и друштвеном контексту;

- важећи ЗЗПЛ у добром делу је застарео и не прати информационо-технички развој и последице које овај развој има по заштиту приватности појединца;

- поједина решења важећег ЗЗПЛ не прате динамику савременог пословања, На пример, број захтева за изношење података из земље Поверенику значајно је мањи од стварног броја случајева изношења података, што указује да одговарајуће одредбе важећег ЗЗПЛ нису заживеле;

- важећи ЗЗПЛ не регулише неке од битних области попут обраде биометријских података, видео-надзора или директног маркетинга, што оставља широк простор за злоупотребе и угрожавања права грађана;

- коначно, важећи ЗЗПЛ није у складу са правним оквиром ЕУ у овој области, пре свега Директивом 95/46 и Општом уредбом о заштити података о личности, и поред чињенице да је Република Србија обавезна да свој правни оквир усклади са *acquis communautaire*, те да је доношење новог ЗЗПЛ предвиђено и Акционим планом за Поглавље 23.

I. Анализирајући Нацрт Закона о заштити података о личности (у даљем тексту:

¹ Партнери Србија, *Заштита приватности у Србији – Анализа примене Закона о заштити података о личности*, 2013. <http://www.partners-serbia.org/zastita-privatnosti-u-srbiji-analiza-primene-zakona-o-zastiti-podataka-o-licnosti/>

Нацрт) који је израдила Радна група Министарства правде, издвајамо неке од најзначајнијих **позитивних промена у односу на важећи Закон о заштити података о личности:**

а) Превазилажење дела проблема у примени важећег Закона о заштити података о личности

Нацрт садржи одредбе за које верујемо да могу да отклоне проблеме у вези са применом важећег ЗЗПЛ, што се нарочито односи на начин давања пристанка за обраду података.

- Чланом 15 Нацрта утврђују се услови за давање пристанка за обраду података који у већој мери одговарају пословним моделима руковалаца и потрошачким и другим навикама грађана, нарочито у дигиталном окружењу.
- Изношење података из Републике Србије (Глава V.) се олакшава, тако да се истовремено уваже пословни интереси руковалаца и осигура заштита података лица на које се подаци односе.
- Нацрт у члану 98. фактички констатује проблеме у пракси у вези са пријавом збирки података у Централни регистар која није заживела, те утврђује друге механизме за примену начела транспарентности приликом обраде података.

б) Усаглашавање начела обраде података о личности са правним оквиром Европске уније

Начела и принципи обраде података које предвиђа Нацрт у глави II. усаглашени су са решењима садржаним у Општој уредби ЕУ о заштити података, а нарочито имајући у виду савремене изазове у дигиталном окружењу. Ово се посебно односи на начело транспарентне обраде и минимизацију података, те унапређење стандарда заштите безбедности података. Такође, утврђивањем поступка сертификације, акредитације, те именовања лица за заштиту података у одређеном кругу руковалаца, овој области придаје се већи значај, и стварају предуслови за професионализацију и ширење круга стручњака који ће се адекватно бавити овом проблематиком.

в) Утврђивање конкретних мера заштите података

У Нацрту је прецизирано које мере заштите треба предузети како би се осигурала безбедност и законита употреба података. Посебно је корисно то што је формулисан члан 48. који се односи на бележење радњи обраде коју врше органи из члана 1. став 2. Нацрта закона (на пример, евиденција приступа, контрола рада лица која обрађују податке, итд). Имајући у виду проблем са уступањем (цурењем) података (из истрага, здравствене документације и других категорија података), на који се годинама указује у извештајима Европске уније о напретку Србије, као и годишњим извештајима независних институција Републике Србије, предложене мере треба посматрати као механизам да се спречи неовлашћена обрада података о личности, као и да се омогући утврђивање индивидуалне одговорности у случајевима када дође до неовлашћене обраде података. Јаснијим правилима садржаним у Нацрту повећава се вероватноћа да ће мере бити спроведене јер обвезници закона добијају конкретније смернице (и обавезе) *како* треба да заштите податке. Такође, поздрављамо предложена решења и са становишта унапређења правног оквира информационе безбедности генерално, имајући у виду комплементарна решења садржана у Закону о информационој безбедности.

г) Прецизирање правног основа за обраду података о личности у вези са приступом информацијама од јавног значаја

Члан 89. Нацрта уређује однос два закона - Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и ЗЗПЛ - која се истовремено примењују када обвезник оба закона поступа по захтевима за приступ информацијама од јавног значаја. Предложено законско решење нуди назнаку обвезницима оба закона да се правни основ за обраду података о личности утемељује правилном применом теста јавног интереса, сходно члану 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Предложено решење ће помоћи носиоцима јавних овлашћења који имају недоумице како применити истовремено два закона.

II. Истовремено, сматрамо да у тексту Нацрта постоји **простор за унапређење и/или измене неких од предвиђених решења**. У наставку текста дајемо опште предлоге за ова унапређења, док су предлози за конкретне измене/допуне појединих одредби Нацрта приказани у Одељку 2. Обрасца:

а) Превисоки степен општости Нацрта закона

Сматрамо да је неке одредбе (о којима ће бити више речи у наставку) које су преузете из Опште уредбе требало прецизније разрадити, те уважити околност да је Европска унија заједница држава. У том смислу, сврха опште (генералне) уредбе је да утемељи кровна (општа) правила обраде података, заједничка за заједницу 28 држава и њихове грађане. Истовремено се очекује од сваке државе чланице Уније да националним прописима конкретизује решења која се односе на механизме заштите права и испуњавање обавеза руковалаца, у складу са сопственом правном традицијом, јавним политикама, расположивим ресурсима и другим националним специфичностима. С тим у вези сматрамо да решења у закону који регулише заштиту података о личности у Републици Србији по степену општости треба да буду у равни са решењима из закона које државе чланице ЕУ доносе у настојању да се ускладе са Општом уредбом.

Као илустрацију овог начелног коментара наводимо неодговарајуће преузимање одредби члана 10 Опште уредбе, у оквиру члана 19. Нацрта ЗЗПЛ.

Члан 10 Опште уредбе, Обрада података о личности који се односе на кривичну и прекршајну осуђиваност

Обрада података о личности који се односе на кривичну и прекршајну осуђиваност или с њима повезаним заштитним мерама на основу члана 6, став 1. може да се врши само под контролом службеног органа или када је обрада одобрена правом Уније или правом државе чланице којим се прописују одговарајуће заштитне мере за права и слободе лица на које се подаци односе. Сваки свеобухватни регистар о кривичној осуђиваности води се само под контролом службеног органа.

Члан 19. Нацрта ЗЗПЛ, Обрада података о личности у вези са кривичним пресудама и кажњивим делима,

Обрада података о личности који се односе на кривичне пресуде, кажњива дела и

мере безбедности, може се вршити на основу члана 12. став 1. овог закона само под надзором надлежног органа или, ако је обрада допуштена законом, уз примену одговарајућих посебних мера заштите права и слобода лица на које се подаци односе.

Јединствена евиденција о кривичним пресудама води се искључиво под надзором надлежног органа.

У конкретном случају Европска унија је израдом Опште уредбе утврдила обавезу сваке државе чланице да дефинише који национални орган је надлежан за вођење регистра о кривичној осуђиваности. Закон о заштити података о личности Србије треба да садржи конкретнија решења. Сматрамо да треба реферисати на конкретан орган или утврдити да ће ова материја бити уређена посебним законом. Такође, сматрамо да није адекватно користити термин “надзор” у овом контексту имајући у виду значење овог израза у другим одредбама Нацрта. У том смислу, предлажемо коришћење формулација “*успоставља и води*” или само “*води*”, усаглашене са низом секторских закона који утврђују постојање евиденција које садрже податке о личности, тако да се недвосмислено утврди статус руковооца података о личности.

б) Текст Нацрта је тешко разумљив за грађане и ширу јавност

Општи утисак је да је текст Нацрта тежак за читање јер садржи велики број референци ка другим одредбама Нацрта. На пример, у првих 20 чланова преко 25 пута је реферисано на друге чланове, а само члан 21. упућује на преко 40 других чланова. Имајући у виду да Нацрт јемчи “поштовање основних права и слобода физичких лица, а посебно њихово право на заштиту података о личности”, поставља се питање, хоће ли грађани - лица чији се подаци обрађују - моћи да протумаче и разумеју која им права припадају овим законом и на који начин могу да их остваре.

Овај начелни коментар посебно долази до изражаја код поменутог члана 21. који уређује правила транспарентне обраде, те намеће обавезу да информација о обради која се пружа лицу на које се подаци односе мора да буде саопштена “на сажет, транспарентан, разумљив и лако доступан начин”. Сматрамо да цитирана начела треба применити у Нацрту у највећој могућој мери, односно да нови ЗЗПЛ треба да буде написан тако да грађанима олакша разумевање права која им се јемче, као и механизма за остваривање тих права.

в) Третман приватности у Нацрту

Нацрт ЗЗПЛ не познаје изразе “приватност”, “приватно”, и сл. Нацрт утврђује поштовање права на заштиту података о личности као свог циља, а наводи и заштиту основних права и слобода. Ово решење, садржано у члану 2. Нацрта, преузето је из Опште уредбе и реферише на Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода, а посебно на члан 8. Конвенције.

Предложено решење из Нацрта предстаља корак уназад у односу на важећи ЗЗПЛ који остваривање и заштиту приватности дефинише као циљ закона. Слична решења налазила су се у два Повереникова Модела ЗЗПЛ, као и у Нацрту ЗЗПЛ које је Министарство правде сачинило 2015. године, а на који у том домену према нашим сазнањима није било критичких коментара.

Начелно, сматрамо да домаћи правни оквир треба прецизније да упућује на садржај међународних аката. У конкретном случају сматрамо да ЗЗПЛ треба да утврди која основна права и слободе закон настоји да заштити, односно да **треба експлицитно препознати заштиту права на приватност као циљ закона**. На тај начин може се делимично превазићи проблем неадекватног третмана приватности у Уставу РС и утемељити право на приватност у нашем правном систему, имајући у виду политику предлагача да ЗЗПЛ буде системски (кровни) закон у области обраде и заштите података о личности.

г) Посебан третман обраде података из члана 1. став 2. Нацрта

Нацрт предвиђа низ изузетака од општих правила обраде и заштите података када се у улози руковоаца појаве органи за „спречавање, истрагу и откривање кривичних дела, гоњење учинилаца кривичних дела, извршење кривичних санкција, укључујући спречавање и заштиту од претњи јавној и националној безбедности.”

Овакво решење је преузето из Опште уредбе.

Члан 2. Подручје примене

2. *Ова уредба се не примењује на обраду података о личности: коју врше надлежни органи у сврху спречавања, истраге, откривања или гоњења кривичних дела или извршења кривичних санкција, укључујући и заштиту од претњи за јавну безбедност и њихово спречавање.*

Уредба је морала бити написана на такав начин имајући у виду ограничене надлежности Европске уније у погледу утврђивања правила рада органа из члана 1 став 2 Нацрта. Насупрот томе, Народна скупштина РС има пуно овлашћење да уреди правила рада таквих институција РС, те не постоји разлог да оне буду изузете од обавеза утврђених новим ЗЗПЛ.

д) Изостанак уређења појединих радњи обраде

Попут важећег Закона о заштити података о личности, ни предложени Нацрт не уређује поједине, широко распрострањене радње обраде података, попут видео надзора и директног оглашавања, док некима није посвећена довољна пажња. На пример, области радних односа посвећен је само један члан који упућује на примену Закона о раду и колективног уговора на питања заштите података. Имајући у виду да Закон о раду такође регулише само поједине аспекте заштите података о личности у радним односима, поставља се питање да ли ће овај Закон бити измењен и допуњен одредбама у области ЗЗПЛ. Ово посебно имајући у виду дисбаланс моћи између послодавца и (потенцијалног) запосленог који омогућава бројне повреде права.

Уколико је интенција законодавца да ове радње обраде уреди посебним законима, апелујемо на њихово хитно доношење, како би се избегле бројне незаконите обраде података грађана Републике Србије. У области директног оглашавања, упућујемо и на добра решења Модела Закона о заштити података о личности које је израдио Повереник током 2017. године.

Такође, предлажемо да се у текст Нацрта укључе и одредбе које би регулисале

поступање са подацима о личности у случају престанка постојања руковоаца, с обзиром да су се овакви случајеви јављали у пракси, и доводили до непотребне компромитације података о личности грађана. Поменути Модел Повереника може послужити као основ за израду ових одредби.

ђ) Нејасно дефинисан поступак заштите права грађана

Сматрамо да поступак заштите права грађана треба додатно уредити. Из текста Нацрта није јасно да ли Повереник поступа по притужбама грађана као првостепени или другостепени орган, или су пак могуће обе ситуације (прва када лице на које се подаци односе поднесе захтев за остварење права руковоацу, а након тога притужбу Поверенику, и друга, када лице директно, без претходног захтева руковоацу подноси притужбу Поверенику).

2. Конкретан део Нацрта закона чију измену предлагете и Ваш предлог за измену:

Напомена: предлози за измене/допуне дати су у црвеној боји. Текст који је прецртан (прецртан) предложен је за брисање.

Члан 1.

Овим законом уређује се заштита физичких лица у вези са обрадом података о личности, начела обраде, права лица на које се подаци односе, обавезе руковалаца и обрађивача података о личности, ~~кодеке поступања удружења и других субјеката који представљају групе руковоаца или обрађивача у вези са обрадом података о личности~~, сертификација руковалаца и обрађивача, надзор над спровођењем овог закона, правна средства заштите, одговорност и казне у случају повреде права физичких лица у вези са обрадом података о личности, као и посебни случајеви обраде.

Овим законом посебно се уређује се и заштита физичких лица у вези са обрадом података о личности коју врше надлежни органи у циљу спречавања, истраге и откривања кривичних дела, гоњења учинилаца кривичних дела, извршења кривичних санкција, укључујући спречавање и заштиту од претњи јавној и националној безбедности.

Члан 2.

Овим законом се обезбеђује поштовање основних права и слободе физичких лица, а посебно њиховог право на заштиту података о личности **и права на приватност**.

Одредбе посебних закона којима се уређује обрада података о личности тумаче се и примењују у складу са овим законом.

Члан 4.

....

3) „обрада” је свака радња или скуп радњи које се врше аутоматизовано или неаутоматизовано са подацима о личности или њиховим скуповима, као што су

прикупљање, бележење, разврставање, груписање, односно структурисање, ~~похрањивање~~чување, уподобљавање или мењање, откривање, увид, употреба, откривање преносом, односно достављањем, ширење или на други начин чињење доступним, упоређивање или ~~груписање~~, ограничавање, брисање или уништавање;

9) „обрађивач” је физичко или правно лице, односно орган власти који обрађује податке о личности у име **и за рачун** руковоаца;

.....

10) ~~„прималац”~~“корисник” је физичко или правно лице, односно орган власти коме су подаци о личности откривени, без обзира да ли се ради о трећој страни или не, осим ако се ради о органима јавне власти који у складу са законом примају податак о личности **у оквиру истраживања одређеног случаја** и који обрађују овај податак у складу са правилима о заштити података о личности **у складу са сврхом обраде; која се односе на сврху обраде;**

21) „обавезујућа пословна правила” су интерна правила о заштити података о личности која су усвојена и примењују се од стране руковоаца, односно обрађивача, са пребивалиштем или боравиштем, односно седиштем на територији Републике Србије у сврху регулисања преношења података о личности руковоацу или обрађивачу **у једну или више држава, а у оквиру мултинационалне компаније или групе привредних субјеката у једној или више држава унутар мултинационалне компаније или групе привредних субјеката;**

....

23) ~~„услуга информационог друштва”~~ је услуга која се пружа на даљину, по правилу уз накнаду путем електронске опреме за обраду и складиштење података, на лични захтев корисника услуга, а посебно трговина путем Интернета, нуђење података и рекламирање путем Интернета, електронски претраживачи, као и омогућавање тражења података и услуга које се преносе електронском мрежом, обезбеђивање приступа мрежи или складиштење података корисника услуга; ~~услуга информационог друштва” је свака услуга која се уобичајно пружа уз накнаду, на даљину, електронским средствима на захтев примаоца услуга;~~

Члан 8.

Изузетно од члана 5. став 1. тачка 5) овог закона, подаци о личности који се обрађују искључиво у сврху архивирања у јавном интересу, научног или историјског истраживања, као и у статистичке сврхе могу се чувати и у дужем периоду, уз поштовање одредаба овог закона о примени одговарајућих организационих, кадровских и техничких мера у циљу заштите права и слобода лица на које се подаци односе.

Ако се ради о подацима о личности које обрађују надлежни органи у циљу из члана 1. став 2. овог закона, мора се одредити кад ће се подаци избрисати, односно рок за периодичну оцену потребе њиховог чувања.

~~Руководалац одређује рок из става 2. овог члана ако он није одређен законом.~~

Повереник обезбеђује поштовање рокова из ст. 2. и 3. овог члана у складу са својим овлашћењима.

Разликовање појединих врста података о личности

~~Члан 10.~~

~~Ако се ради о подацима о личности који се обрађују у циљу из члана 1.став 2.овог закона, надлежни орган дужан је да, у мери у којој је то могуће, податке о личности који су засновани искључиво на чињеничном стању јасно издвоји од података о личности који су засновани и на личној оцени.~~

Члан 13.

Обрада података коју врше надлежни органи у циљу из члана 1.став 2.овог закона је законита само ако и у мери у којој је ова обрада неопходна за обављање послова надлежних органа прописаних законом којим се одређује најмање циљеви обраде, подаци о личности који се обрађују, ~~и~~ сврхе обраде **рокови чувања података.**

Подаци које обрађују надлежни органи у циљу из члана 1.став 2.овог закона чувају се у облику који омогућава идентификацију лица само у временском периоду неопходном за остваривање сврхе обраде.

Члан 15.

Пристанак за обраду података о личности даје се јасном потврдном радњом којом се изражава добровољан, конкретан, информисан и недвосмислен пристанак лица на које се подаци односе на обраду података о личности.

Пристанак може бити дат усмено, у писаном облику или конклюдентном радњом.

Ако се обрада заснива на пристанку, руковалац мора бити у могућности да предочи да је лице пристало на обраду његових података о личности.

Писани облик пристанка је потписана сагласност у облику документа, одредбе у уговор, прилога или у другом облику, као и електронски облик под условима из закона којим се уређује електронски потпис.

Ако се пристанак даје у оквиру писане изјаве лица која се односи и на друга питања, захтев за давање пристанка мора бити представљен на начин којим се издваја од других питања, у разумљивом и лако доступном облику, као и уз употребу јасних и једноставних речи. Део писане изјаве који је у супротности са овим законом не производи правно дејство.

Лице на које се подаци односе задржава право да опозове пристанак у сваком тренутку. Опозив пристанка не утиче на допуштеност обраде која је вршена на основу пристанка пре опозива. Пре давања пристанка лице на које се подаци односе мора бити обавештено о праву на опозив и дејству опозива. Опозивање пристанка мора се учинити једноставним као и давање пристанка.

Приликом оцењивања да ли је пристанак слободно дат, посебно се мора водити рачуна о томе да ли се извршење уговора, укључујући и пружање услуга, условљава

давањем пристанка за обраду података о личности који није неопходан за његово извршење.

Члан 16.

Дете које је навршило 15 година може самостално да даје пристанак за обраду својих података у коришћењу услуга информационог друштва.

За обраду података **у коришћењу услуга информационог друштва** детету које није навршило 15 година, пристанак морају дати родитељи, односно други законски заступници детета.

Руководалац мора предузети разумне мере у циљу утврђивања да су пристанак дали родитељи, односно други законски заступници детета, узимајући у обзир могућност коришћења доступних технологија.

За остале случајеве обраде података о малолетном лицу, примењују се општа правила о пословној способности малолетника.

Члан 17.

....

3) обрада је неопходна у циљу заштите животно важних интереса лица на које се подаци односе или другог физичког лица, ако је лице на које се подаци односе физички или **није пословно способно** ~~правно неспособно~~ за давање пристанка;

...

Члан 19.

Обрада података о личности који се односе на кривичне пресуде, кажњива дела и мере безбедности, може се вршити на основу члана 12. став 1. овог закона само под надзором надлежног органа или, ако је обрада допуштена законом, уз примену одговарајућих посебних мера заштите права и слобода лица на које се подаци односе.

Јединствена евиденција о кривичним пресудама успоставља и води од стране ~~води се искључиво под надзором надлежног органа.~~

Члан 21.

.....

Руководалац је дужан да пружи информације о поступању на основу захтева из члана 26, чл. 29. до 31, члана 33. ичл. 36. до 38. овог закона лицу на које се подаци односе без одлагања, а најкасније у **року од 30 15 дана од дана пријема захтева. Овај рок може бити продужен за додатних 60 30 дана ако је то неопходно, узимајући у обзир сложеност и број захтева.** О продужењу рока и разлозима за то руководалац је дужан да обавести лице у року од 30 дана од дана пријама захтева. Ако је лице на које се подаци односе поднело захтев електронским путем,

информација се мора пружити електронским путем ако је то могуће, осим ако је лице захтевало да се информација пружи на други начин.

Члан 28.

Право на приступ из члана 27. овог закона може се ограничити у целини или делимично само у обиму и трајању у коме је то неопходно и представља сразмерну меру у демократском друштву, уз поштовање основних права и легитимних интереса лица чији се подаци обрађују, са циљем да се:

- 1) спречи ометање службеног или законом уређеног прикупљања информација, истраге, односно поступка;
- 2) избегне ометање спречавања, истраге и откривања кривичних дела, гоњења учинилаца кривичних дела или извршења кривичних санкција;
- 3) заштити јавна безбедност;
- 4) заштити национална безбедност и одбрана;
- 5) заштите права и слобода других лица.

Законом се може прописати да се став 1. овог члана примењује, у целини или делимично, на поједине врсте обраде.

Руковалац је дужан да образложену писмену одлуку којом се захтев за приступ одбија, односно право на приступ ограничава, без одлагања достави лицу на које се подаци односе.

~~Руковалац није дужан да поступи у складу са ставом 3. овог члана ако би се тиме отежало остваривање циља из става 1. овог члана.~~

~~Ако се на одлуку руковоаца о одбијању захтева примењује став 4. овог члана, као и~~ Ако се у поступку по захтеву за приступ подацима утврди да се подаци о подносиоцу захтева не обрађују, руковалац има обавезу да без одлагања обавести подносиоца да је провером утврђено да не постоје подаци о личности у вези са којима се могу остварити законом предвиђена права и да се може обратити Поверенику, односно суду.

Руковалац је дужан да документује чињеничне и правне разлоге за доношење одлуке из става 1. овог члана, који морају бити учињени доступним Поверенику на његов захтев.

Члан 30.

.....

Ако је руковалац јавно објавио податке о личности, његова обавеза да избрише податке у складу са ставом 1. овог члана, обухвата и предузимање свих разумних мера, у складу са доступним технологијама и могућностима сношења трошкова њихове употребе, у циљу обавештавања других руковоаца који ове податке обрађују да је лице на које се подаци односе поднело захтев за брисање свих копија ових података и упућивања, односно интернет веза према овим подацима.

.....

Члан 31.

Лице на које се подаци односе има право да се обрада података о њему ограничи од стране руковоаца у следећим случајевима:

1) лице на које се подаци односе оспорава тачност података о себи, у периоду који омогућава руковоацу проверу тачности података;

2) обрада је незаконита, а лице на које се подаци односе се противи брисању података о себи и уместо брисања захтева ограничење употребе података;

3) руковоацу више нису потребни подаци о личности за остварење сврхе обраде, али их је лице на које се односе затражило у циљу подношења, остваривања, односно одбране од правног захтева;

4) лице на које се подаци односе је поднело приговор на обраду у складу са чланом 37. став 1. овог закона, а у току је процењивање да ли правни основ за обраду од стране руковоаца претеже над интересима тог лица.

Ако је обрада података о личности ограничена у складу са ставом 1. овог члана, ови подаци могу се даље обрађивати, осим ако се ради о њиховом похрањивању, само на основу престанка лица, а у циљу подношења, остваривања, односно одбране од правног захтева, у циљу заштите права других физичких, односно правних лица или у циљу остваривања значајних јавних интереса.

Ако је обрада података ограничена у складу са ставом 1. овог члана, руковалац је дужан да информише лице на које се подаци односе о престанку ограничења, пре него што ограничење престане да важи.

~~Одредбе ст. 1. до 3. овог члана не примењују се на обраду података коју врше надлежни органи у циљу из члана 1. став 2. овог закона.~~

Члан 34.

У случају кад се информације обрађују од стране надлежног органа у циљу из члана 1. став 2. овог закона, руковалац је дужан да у писменој форми информише лице на које се подаци односе о одлуци о одбијању исправљања, брисања, односно ограничавања обраде података, као и разлогу за одбијање.

~~Законом се руковалац може потпуно или делимично ослободити обавезе информисања из става 1. овог члана у мери у којој је то ослобађање од обавезе неопходно и пропорционално у демократском друштву у односу на поштовање основних права и легитимних интереса физичких лица, са циљем да се:~~

~~1) спречи ометање службеног или законом уређеног прикупљања информација, истраге, односно поступка;~~

~~2) избегене ометањеспречавања, истраге и откривања кривичних дела, гоњења учинилаца кривичних дела или извршења кривичних санкција;~~

~~3) заштити јавна безбедност;~~

~~4) заштити национална безбедности и одбрана;~~

~~5) заштите права и слободе других лица.~~

У случају из става 1. овог члана, руковалац је дужан да информише лице на које се подаци односе да се може обратити Поверенику, односно суду.

Руковалац је дужан да о исправци нетачних података обавести надлежни орган од кога су ови подаци добијени.

У случају кад су подаци исправљени, обрисани или је њихова обрада ограничена у складу са чланом 29. и чланом 32. ст. 1. и 2, руковалац је дужан да примаоца ових података обавести о исправци, брисању, односно ограничењу њихове обраде.

Прималац података из става 5. овог члана дужан је да податке исправи, обрише, односно ограничи њихову обраду.

Члан 36.

Лице на које се подаци односе има право да податке које је претходно **лице само о себи дало** ~~доставило~~ руковаоцу прими од њега у структурираном, уобичајно коришћеном и електронски читљивом формату и има право да ове податке пренесе другом руковаоцу без ометања од стране руковаоца којем су ти подаци били достављени ако:

1) је обрада заснована на пристанку у складу са чланом 12. став 1. тачка 1) или чланом 17. став 2. тачка 1) овог закона или на основу уговора, у складу са чланом 12. став 1. тачка 2) овог закона; и ако

2) се обрада врши аутоматизовано.

Право из става 1. овог члана, обухвата и право лица да подаци о њему буду непосредно пренети другом руковаоцу од стране руковаоца којем су ови подаци претходно достављени, ако је то технички изводљиво.

Остваривање права из става 1. овог члана нема утицаја на примену члана 30. овог закона. Право из става 1. овог члана се не може остварити ако је обрада нужна у циљу извршења послова од јавног интереса или службених овлашћења руковаоца.

Остваривање права из става 1. овог члана не може штетно утицати на остваривање права и слобода других лица.

Одредбе ст. 1. до 4. овог члана не примењују се на обраду података коју врше надлежни органи у циљу из члана 1. став 2. овог закона.

5. Ограничења права и обавеза

Члан 40.

Права и обавезе из чл. 21, 23, 24, 26, чл. 29. до 31, члана 33, чл. 36. до 39, члана 53. и члана 5. овог закона, у мери у којој се одредбе члана 5. односе на остваривање права и обавеза из чл. 21, 23, 24, 26, чл. 29. до 31, члана 33. и чл. 36. до 39. овог закона, могу се ограничити законом ако та ограничења не задиру у суштину основних права и слобода и ако је то неопходно и представља сразмерну меру у демократском друштву у циљу:

1) заштите националне безбедности;

2) одбране;

3) заштите јавне безбедности;

4) спречавања, истраге и откривања кривичних дела, гоњења учинилаца кривичних дела, или извршење кривичних санкција, укључујући спречавање и заштиту од претњи по јавну безбедност;

5) заштите других важних општих јавних интереса, а посебно важних привредних или финансијских интереса Републике Србије, укључујући и интересе везане за монетарну политику, буџет, порески систем, јавно здравље и социјалну заштиту;

6) заштите независности правосуђа и судских поступака;

7) спречавања, истраживања, откривања, и гоњења за повреду професионалне етике;

8) праћења, надзора или вршења регулаторне функције која је стално или повремено повезана са вршењем службених овлашћења у случајевима из тач. 1) до 5) и тачке 7) овог става;

9) заштите лица на које се подаци односе или права и слобода других лица;

10) остваривања потраживања у грађанским стварима.

Законским одредбама којима се ограничавају права и обавеза из става 1. овог члана мора се, ~~када је то од значаја,~~ прописати узети у обзир најмање:

- 1) сврхе или врсте обраде;
- 2) врсте података о личности;
- 3) обим ограничења;
- 4) мере заштите у циљу спречавања злоупотребе, недозвољеног приступа или преноса података о личности;
- 5) особености руковоаца, односно врста руковоаца;
- 6) временски период чувања и применљиве мере заштите података о личности с обзиром на природу, обим и сврху обраде или врсте обраде;
- 7) ризици по права и слободе лица на које се подаци односе;
- 8) право лица на које се односе подаци да буде информисано о органичењу, осим ако то информисање онемогућава остваривање сврхе ограничења.

Одредбе ст. 1. и 2. овог члана примењују се иу случају кад се обрада података од стране надлежних органа не врши у циљу из члана 1. став 2. овог закона.

Члан 44.

У случајевима из члана 3. став 4. овог закона, руковалац, односно обрађивач дужан је да одреди у писменом облику свог представника у Републици Србији, са седиштем у Републици Србији, осим ако је:

1) обрада спорадична и вероватно је да неће проузроковати ризик по права и слободе физичких лица, узимајући у обзир природу, околности, обим и сврхе обраде, а не укључује масовну обраду посебних података из члана 17. став 1. овог закона или података о личности који се односе на осуде за кривична дела и кажњива дела из члана 19. овог закона;

2) руковалац, односно обрађивач орган јавне власти.

Руковалац односно обрађивач овлашћује представника из става 1. овог члана као лице коме се лице на које се подаци односе, Повереник или друго лице може обратити, уз или уместо руковоаца или обрађивача, у погледу свих питања у вези са обрадом податка о личности, а у циљу обезбеђивања поштовања одредби овог закона.

Притужба, тужба и остали правни захтеви из овог закона се могу поднети против руковоаца, односно обрађивача, без обзира на то да ли је одређен њихов представник из става 1. овог члана.

Одредбе ст. 1. до 3. овог члана не примењују се на надлежне органе који обрађују податке у циљу из члана 1. став 2. овог закона.

Члан 45.

Ако се обрада података о личности врши у име и за рачун руковоаца, руковалац може да одреди као обрађивача само оно лице које у потпуности гарантује примену одговарајућих техничких, кадровских и организационих мера на начин који обезбеђује да се обрада врши у складу са одредбама овог закона, као и заштиту права лица на које се подаци односе.

Члан 47.

Руковалац, односно његов представник дужан је да води евиденцију о радњама обраде за које је одговоран, а која садржи податке о:

1) руковаоцу, и ако је примењиво, заједничким руковаоцима, представнику руковаоца и лицу за заштиту података о личности, и то њихов назив или име и контакт податке;

2) сврси обраде;

3) врсти лица на које се подаци односе и врсти података о личности;

4) врсти примаоца којима су подаци о личности откривени или ће бити откривени, укључујући и примаоце у другим државама или међународним организацијама;

5) ако је примењиво, преносу података о личности у друге државе или међународне организације, укључујући и њихове називе, као и документе о примени мера заштите ако се подаци преносе у складу са чланом 69. став 2. овог закона;

6) ако је то могуће, року после чијег истека се бришу одређене врсте података о личности;

7) ~~ако је то могуће~~, општи опис мера заштите из члана 50. став 1. овог закона.

Одредбе става 1. овог члана не примењују се на надлежне органе који обрађују податке у циљу из члана 1. став 2. овог закона.

У случају кад обраду врше надлежни органи у циљу из члана 1. став 2. овог закона, руковалац је дужан да води евиденцију о свим врстама радњи обраде података из члана 1. став 2. овог закона за које је одговоран, а која садржи податке о:

1) руковаоцу, и ако је примењиво, заједничким руковаоцима, и лицу за заштиту података о личности, и то њихов назив или име и контакт податке;

2) сврси обраде;

3) врсти лица на које се подаци односе и врсти података о личности;

4) врсти примаоца којима су подаци о личности откривени или ће бити откривени, укључујући и примаоце у другим државама или међународним организацијама;

5) ако је примењиво, коришћењу профилисања;

6) ако је примењиво, врстама преноса података о личности у друге државе или међународне организације;

7) правном основу за обраду података о личности, укључујући и њихов пренос;

8) ако је то могуће, року чијим истеком се бришу одређене врсте података о личности;

9) ~~ако је то могуће~~, општем опису мера заштите из члана 50. став 1. овог закона.

Члан 49.

Руковалац и обрађивач, и, ако је то примењиво, њихови представници, дужни су да сарађују са Повереником у вршењу његових овлашћења, **а на захтев овог органа.**

Члан 64.

Пренос података о личности у другу државу, део њене територије, област делатности, односно правног регулисања или међународну организацију без претходног одобрења може се извршити ако је утврђено да та друга држава, део њене територије, област делатности, односно правног регулисања (сектор) или међународна организација обезбеђује примерени ниво заштите података о личности.

Сматра се да је примерени ниво заштите из става 1. овог члана обезбеђен ~~у државама и међународним организацијама које су чланице Конвенције Савета Европе о заштити лица у односу на аутоматску обраду података, односно~~ у државама, деловима њихових територија, области делатности, односно правног регулисања или међународним организацијама за које је од стране Европске уније или друге међународне организације утврђено да обезбеђују примерени ниво заштите.

.....

Члан 65.

Руководалац или обрађивач могу да пренесу податке о личности у другу државу, део њене територије, област делатности, односно правног регулисања или међународну организацију која није обухваћена листом Владе из члана 64. став 7. овог закона само ако је руководалац, односно обрађивач обезбедио одговарајуће мере заштите ових података и ако је лицу на које се подаци односе обезбеђена остваривост његових права и делотворна правна заштита.

Одговарајуће мере заштите из става 1. овог члана могу се без посебног одобрења Повереника обезбедити:

- 1) правнообавезујућим актом у односу између органа јавне власти;
- 2) ~~обавезујућим пословним правилима, у складу са чланом 67. овог закона~~
- 3) одобреним кодексом поступања у складу са чланом 59. овог закона, заједно са обавезујућом и спроводивом применом одговарајућих мера заштите, укључујући и заштиту права лица на које се подаци односе, од стране руковоаца или обрађивача у другој држави;
- 4) одобреним поступцима сертификације из члана 61. овог закона, заједно са преузетим обавезама примене одговарајућих мера заштите, укључујући и заштиту права лица на које се подаци односе, од стране руковоаца или обрађивача у другој држави

....

Члан 67.

~~Брисати цео члан.~~

Члан 69.

....

б) пренос је неопходан за заштиту животно важних интереса лица на које се подаци односе или другог физичког лица, под условом да је лице на које се подаци односе физички или ~~правно~~ ~~пословно~~ неспособно за давање пристанка;

...

Члан 74.

У вршењу својих овлашћења, у складу са овим законом, Повереник је **независтан**, слободан је од сваког непосредног или посредног спољног утицаја и не тражи нити прима налоге од било кога.

Повереник се не може бавити другом делатношћу нити другим послом, уз накнаду или без накнаде, нити може обављати другу јавну функцију или вршити друго јавно овлашћење. ~~и не може бити члан удружења, односно политичке странке, нити политички деловати.~~

У циљу обезбеђивања делотворног вршења законом прописаних овлашћења, неопходна финансијска средства за рад, просторије за рад, као и неопходне техничке, организационе и кадровске услове за рад Повереника обезбеђују се у складу са законом којим се уређује државна управа и положај државних службеника.

Повереник самостално врши избор запослених између кандидата који испуњавају услове за раду државним органима, прописаних законом, и њима потпуно самостално руководи.

Повереник може имати заменика за заштиту података о личности.

Надзор над трошењем средстава за рад Повереника врши Државна ревизорска институција, у складу са законом, на начин који не утиче на независност Повереника.

Члан 79.

Брисати тачку 8) става 3.у складу са коментаром на члан 67.

Члан 91.

На обраду података о личности у области рада и запошљавања, уз одредбе овог закона, примењују се и одредбе закона којима се уређује рад и запошљавање, као и закључени колективни уговори.

Уколико се обрада личних података запосленог врши на основу престанка, за процену добровољности престанка треба у обзир узети зависност запосленог која постоји у радном односу, као и околности под којима је престанак дат.

Ако колективни уговор садржи одредбе о заштити података о личности, морају се прописати и мере заштите достојанства личности, оправданих интереса и основних права лица на које се подаци односе, посебно узимајући у обзир транспарентност обраде, размену података о личности унутар мултинационалне компаније, односно групе привредних субјеката, као и систем надзора у радној средини.

Заштита и ограничење примене одредби закона на обраду података у сврху архивирања у јавном интересу, научног или историјског истраживања и у статистичке сврхе.

Члан 96.

На седиште Повереника, избор, престанак мандата, поступак разрешења, положај Повереника, **заменика Повереника**, стручнужбу, финансирање и подношења извештаја, примењују се одредбе Закона о слободном приступу

информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС” бр. 120/04, 54/07, 104/09 и 36/10).

Заменик повереника за заштиту података о личности који је изабран у складу са Законом о заштити података о личности („Службени гласник РС” бр. 97/08, 104/09 – др. закон, 68/– УС и 107/12), наставља да врши ту дужност до истека мандата на који је изабран.

3.Образложење упућеног предлога за измену Нацрта закона

Члан 1. став 1. Текст који се односи на кодекс поступања: „кодекс поступања удружења и других субјеката који представљају групе руковооца или обрађивача у вези са обрадом података о личности“, потребно је обрисати, јер поменути кодекс није даље разрађен у тексту Нацрта закона.

Члан 2. ст. 1. Након речи „личности“ додати текст „и права на приватност.“ Сматрамо да је нужно да циљ новог закона треба да буде заштита приватности грађана, као ширег концепта од заштите података о личности, те би његове одредбе требало тумачити у циљу заштите овог права. Ово се посебно односи на оне одредбе које предвиђају слободну процену и/или вагање различитих супротстављених интереса.

Члан 4.

Тачка 3. Назив наведене радње обраде „похрањивање“ није у духу српског језика, уместо тога употребити термин „чување“, такође обрисати термин груписање који се појављује два пута.

Тачка 9. Приликом дефинисања термина „обрађивач“ након текста „у име“ додати текст: „и за рачун“ руковооца.

Тачка 10. Заменили термин „прималац“ термином „корисник“ који је устаљен и више у духу нашег језика. Текст „у оквиру истраживања одређеног случаја“ потребно је додатно конкретизовати (нпр: „у оквиру истраге“) јер „истраживање одређеног случаја“ звучи сувише колоквијално и не прецизира о каквим се случајевима заиста ради. Последњи део тачке 10, текст: „која се односе на сврху обраде“ заменити текстом: „у складу са сврхом обраде“.

Тачка 21, текст: „у једној или више држава унутар мултинационалне компаније или групе привредних субјеката“ заменити текстом „у једну или више држава, а у оквиру мултинационалне компаније или групе привредних субјеката“, ради јаснијег разумевања. Ради се, дакле, о преношењу података у друге државе, а у оквиру послова мултинационалне компаније или групе привредних субјеката.

Тачка 23. Дефиницију која је употребљена за услуге информационог друштва треба заменити дефиницијом из члана 3. Закона о електронској трговини (ЗЕТ):

„услуга информационог друштва је услуга која се пружа на даљину, по правилу уз накнаду путем електронске опреме за обраду и складиштење података, на лични захтев корисника услуга, а посебно трговина путем Интернета, нуђење података и рекламирање путем Интернета, електронски претраживачи, као и омогућавање тражења података и услуга које се преносе електронском мрежом, обезбеђивање приступа мрежи или складиштење података корисника услуга.“

Као алтернатива, у тачки 23. се, уместо цитирања читаве одредбе из члана 3. ЗЕТ, просто може упутити на "одредбе релевантног закона у области електронског пословања."

Члан 8. ст. 3. потребно је обрисати. Рокови чувања треба да буду прописани законом, у складу са начелом законитости, и овај изузетак није утемељен.

Члан 10. Треба обрисати јер је сувишан, имајући у виду ставове Радне групе за Члан 29. - ако се ради о професионалној процени (нпр. мишљењу вештака), свакако се ради о подацима о личности. Ако се ради о нечијем мишљењу о некој особи (без професионалне оцене/процене), нису у питању подаци о личности. Уколико је интенција законодавца била да посебно заштити податке који су резултат процене/мишљења, то се може учинити примењујући општа правила заштите података, а нарочито посебних категорија података о личности.

Члан 13. На крају члана, после текста „и сврхе обраде“, додати текст: „и рокове чувања података“, имајући у виду начело законитости, поштене обраде, транспарентности.

Члан 15. Сматрамо да појам пристанка треба додатно прецизирати, на начин који смо изнели у одељку 2. Неопходно је истаћи аспект добровољности, информисаности лица и недвосмислености пристанка, те направити разлику између усмене и писане форме пристанка.

Члан 16. ст. 2. након текста „За обраду података“, неопходно је додати текст: „у коришћењу услуга информационог друштва“.

Такође је неопходно додати став 4: "За остале случајеве обраде података о малолетном лицу, примењују се општа правила о пословној способности малолетника."

Циљ ове допуне је избегавање ситуација у којима би се питање сагласности малолетника за обраду података препустило тумачењу руковалаца.

Члан 17. тачка 3. конструкцију „правно неспособно“ је неопходно обрисати и заменити текстом „није пословно способно“.

Члан 19. ст. 2. је потребно обрисати или прецизирати о ком се органу ради, или упутити на закон којим ће се предвидети овај орган. Такође, уместо текста "води се искључиво под надзором" унети текст "успоставља се и води од стране", како би се прецизирала улога надлежног органа у овом погледу.

Члан 21. Уместо рока од „30 дана“ предвидети рок од 15 дана, а уместо продужења од „60 дана“ предвидети могућност продужења за 30 дана. Разлог за овај предлог лежи у чињеници да би продужење рокова значајно отежало остваривање права лица, као и да рокови предвиђени Нацртом нису у складу са роковима прописаним управним поступком. У прилог овом ставу иде и новина из Нацрта ЗЗПЈ која за значајан круг руковалаца утврђује обавезу одређивања лица за заштиту података. Верујемо да ће ово допринети изградњи интерних капацитета и процедура за поступање по упућеним захтевима за остваривање права, те да се може очекивати да ће руковоаци који одреде лице за заштиту података моћи да поступе и у временским оквирима предвиђеним нашим предлогом, а који одговара решењу из важећег ЗЗПЈ у делу који се односи на рокове за поступање по захтевима за увид и издавање копије, као и продужење рока за одговор на захтев.

Члан 28. Сматрамо да треба обрисати цео став 3, као и почетак става 4. који се односи на став 3. Сматрамо да је одлуку о одбијању приступа могуће образложити без угрожавања остварења циљева из става 1. члана 28. У супротном, лицу на које се подаци односе било би значајно отежано да своја права оствари у поступку по правним лековима.

Члан 30. Након речи „интернет“ додати у текст реч „веза“, како би било јасно да се право на заборав односи на брисање линкова из претраге.

Члан 31. Неопходно је обрисати последњи став овог члана, јер овакав изузетак може озбиљно угрозити права грађана. Не видимо разлог зашто се лицу, на пример, не би дала могућност да захтева ограничење обраде података ако оспорава њихову тачност.

Члан 34. ст. 2. треба обрисати, уколико је предвиђено да се ови изузеци прописују посебним законом. Сматрамо да није потребно дефинисати их и у ЗЗПЛ. Такође, препорука је да закон који буде регулисао ослобађање обавезе руковооца да информише лице на које се подаци односе о одлуци о одбијању исправљања, брисања, ограничавања обраде, те разлогу за одбијање, додатно прецизира и пропише конкретније услове за одбијање. Предлажемо да посебни закони садрже одредбе попут оних предвиђених чланом 40. став 2, који уређује ограничење права и обавеза.

Члан 36. ст. 1. реч „доставило“ треба заменити текстом „лице само о себи дало“, јер се овако стиче утисак да се ради само о подацима које је лице доставило на пример писаним путем, електронском поштом, и сл.

Члан 40. Допунити наслов члана да гласи „Ограничења права и обавеза“, како би се направила разлика са ограничењем обраде.

Тачка 10. Обрисати текст „када је то од значаја“, јер квалитет закона који прописује ограничења права и обавеза треба да буде уједначен. Даље, заменити текст „узети у обзир“ текстом „прописати“.

Члан 44. У последњем ставу изменити и навести „ст. 1. до 3.“, јер овај члан има четири, а не пет ставова.

Такође, с обзиром на то да члан говори о седишту представника, закључује се да то може бити само правно лице, па предлажемо да се то у овом члану и прецизира.

Члан 45. ст. 1. након речи „врши“ додати текст: „у име и“.

Члан 47. У ставу 1. тачка 7. и ставу 3. тачка 9. потребно је обрисати текст: „ако је то могуће“, јер сматрамо да је нужно навести и описати мере заштите безбедности података.

Члан 49. Размотрити додавање текста „на захтев овог органа“, иза речи „овлашћења“, како би се одредба прецизирала тј. како дужност руковооца не би била општа и неодређена.

Члан 50. Предвидети казнене одредбе за кршење обавеза из овог члана.

Члан 56. Сматрамо да је, зарад омогућавања адекватне примене Закона, неопходно прецизирати појмове из става 2, тачака 2.и 3. - „системски надзор“ и „масовна обрада“. Један од начина јесте одређивање минималног броја евиденција, или пак лица чији се подаци обрађују.

Члан 64. ст. 2. потребно је обрисати текст „обезбеђен у државама и међународним организацијама које су чланице Конвенције Савета Европе о заштити лица у односу на аутоматску обраду података“, јер чињеница да је нека земља потписница Конвенције 108. (а посебно ако земља није потписала Додатни Протокол уз Конвенцију) не гарантује постојање стандарда заштите података о личности.

Члан 65. ст. 2. тачку 2. која се односи на институт „обавезујућих пословних правила“ је потребно обрисати, имајући у виду да је по својој природи везан за ЕУ, те да га није могуће применити у нашем правном систему (видети коментар на чл. 67.).

Члан 67. Овај члан је потребно обрисати. Сматрамо да није адекватно решење којим се предвиђа да Повереник даје сагласност на обавезујућа пословна правила групе привредних субјеката/мултинационалних компанија. Овај институт предвиђен је Уредбом, и односи се на ситуације када руковалац или обрађивач, као део групе привредних субјеката, имају седиште у држави чланици ЕУ, те врше пренос података у неку трећу земљу, а у оквиру групе којој припадају. Уколико се задржи решење Нацрта да Повереник даје сагласност на Обавезујућа пословна правила, да ли би онда Повереник давао сагласност и на Обавезујућа пословна правила за оне групације/компаније са чланицом/ представништвом у Србији које преносе податке у своје чланице/седишта у ЕУ? У тој ситуацији, Обавезујућа пословна правила би морала већ бити одобрена од неког од надзорних органа у држави чланици ЕУ. Евентуално, уколико се ово решење задржи, прихватљивија алтернатива била би да Повереник даје мишљење.

Члан 69. ст. 1. тачка 6. реч „правно“ заменити речју „пословно“.

Члан 74. ст. 1. реч „независтан“ заменити речју „независан“. Даље, сматрамо да је потребно обрисати следећи текст из става 2: „и не може бити члан удружења, односно политичке странке, нити политички деловати“, јер ова одредба крши Уставом гарантовану слободу удруживања.

Такође сматрамо да би овом члану требало додати и следећи став: „Повереник може имати заменика за заштиту података о личности.“

Имајући у виду да овај орган има надлежност у две широке и комплексне области, те да Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја предвиђа и уређује избор и положај заменика Повереника, зарад ефикасности заштите права грађана и адекватног вршења надлежности Повереника, сматрамо нужним да се један заменик бави искључиво заштитом података.

Члан 79. Потребно је обрисати тачку 8.става 3. у складу са коментаром на члан 67.

Члан 91. Сматрамо да ову одредбу треба допунити, и уредити. Имајући у виду да Закон о раду такође регулише само поједине аспекте заштите података о личности у радним односима, поставља се питање да ли ће овај Закон бити измењен и допуњен одредбама у области ЗЗЛП? Ово посебно имајући у виду дисбаланс моћи између послодавца и (потенцијалног) запосленог који омогућава бројне повреде права, те предлажемо да се овим одредбама предвиди и следеће, као и да се консултују остале одребе Модела Повереника у овој области:

"Уколико се обрада личних података запосленог врши на основу пристанка, за процену добровољности пристанка треба у обзир узети зависност запосленог која постоји у радном односу, као и околности под којима је пристанак дат."

Такође, предлажемо да се при дефинисању одредби које регулишу обраду података у радним односима консултује Мишљење 2/2017 Радне групе Члан 29. од 8. јуна 2017. године које даје јасне смернице руковоцима за уређење обраде података у односима рада и запошљавања.

Члан 96. Погледати коментар на члан 74.